

ÇEVRE YASASI

(18/2012 ve 30/2014 ve 34/2020 Sayılı Yasalar)

Madde 9 Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Çevre Yasası'nın 9'uncu Maddesinin (9)'uncu fıkrasının (İ) bendinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

Kısa İsim	1.	Bu Tüzük, "Belirli Plastik Ürünlerin Çevre Üzerindeki Etkisinin Azaltılmasına İlişkin Tüzük" olarak isimlendirilir.
-----------	----	---

BİRİNCİ KISIM

Genel Kurallar

Tefsir	2.	Bu Tüzük'te metin başka türlü gerektirmedikçe;
		"Bakanlık", Çevre Koruma Dairesi'nin bağlı olduğu Bakanlığı anlatır.
		"Biyopolimer" canlı organizmalar tarafından üretilen biyomateryal ve polimeri anlatır.
		"Daire", Çevre Koruma Dairesi'ni anlatır.
		"Ekonomik Aktör", Tek kullanımlık plastikler açısından, tek kullanımlık plastik malzemelerinin tedarikçilerini, üreticilerini, kullanıcıları, ithalatçıları, ticaretini yapan kişileri ve distribütörleri anlatır.
		"Fast-food", kısa sürede hazırlanan ve seyyar satıcılarda, büfelerde, marketlerin hazır yemek bölümlerinde ve restoranlarda hemen tüketmek veya paket yapılmak üzere satışa sunulan yiyecekleri anlatır.
		"Genleşmiş polistiren (EPS)", stiren monomerinin polimerizasyonu sonucunda oluşan polistiren polimerinin şişirilmesi yoluyla elde edilen, karakteristik olarak beyaz renkli bir termoplastik malzemeyi anlatır.
		"Okso- bozunur, Oksidasyon yoluyla plastik malzemenin mikro parçalara ayrılmasına veya kimyasal ayrışmaya yol açan katkı maddeleri içeren plastik malzemeleri anlatır.
		"Plastik", Polimerden mamul hammaddeyi (biyopolimer hariç) anlatır.
		"Polimer", birçok tekrar eden alt birimden oluşmuş çok büyük moleküllerden veya makromoleküllerden oluşan bir madde veya malzemeyi anlatır.
		"Satış noktası", Toptan ve/veya perakende olarak mal veya ürünlerin satışını yapan mağaza, market ve benzeri satış yerlerini anlatır.
		"Tek Kullanımlık Plastik Ürünler", Tipik olarak atılmadan önce yalnızca bir kez veya kısa bir süre için kullanılmak üzere tasarlanan ürünleri anlatır.
		"Üretici", tek kullanımlık plastik ürün üreten, ithal eden, ihraç eden ve piyasaya süren gerçek veya tüzel kişileri anlatır.

Amaç	3.	Bu Tüzüğün amacı, belirli plastik ürünlerin çevre, özellikle durgun sular, akarsular, denizler ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek ve azaltmaktır.
------	----	---

Kapsam	4.	Bu Tüzük,
	(1)	Ek-1'de listelenen tek kullanımlık plastik ürünleri, okso bozunur plastikten yapılmış ürünleri kapsar.
	(2)	Yeniden doldurularak veya tasarladıkları aynı amaç için yeniden kullanılarak, kullanım ömürleri içinde birden fazla tur veya rotasyon gerçekleştirmek üzere tasarlanan veya piyasaya arz edilen plastik ürünler, bu Tüzük kapsamı dışındadır.

İKİNCİ KISIM

Genel İlkeler

Genel İlkeler	5.	Tek kullanımlık plastiklerin yönetimine ilişkin ilkeler aşağıdaki fıkralarda belirtildiği gibidir;
	(1)	Her şeyden önce üretilen atık miktarını azaltmayı amaçlayan, tek kullanımlık ürünler yerine sürdürülebilir ve zehirli olmayan yeniden kullanılabilir ürünlerin kullanımını teşvik eder.
	(2)	Durgun sular, akarsular ve denizlerde oluşacak kirliliğin önlenerek insan ve çevre sağlığını korur.
	(3)	Tek kullanımlık plastiklerin satış noktalarında ücretli veya ücretsiz temin edilmesi yasaktır. Herhangi bir promosyon veya kampanyaya dâhil edilemez. Bu tüzüğün 7'nci maddesinin (2)'inci fıkrasının ve (3)'üncü fıkrasının kuralları saklıdır.

Dairenin Görev ve Yetkileri	6.	Daire'nin görev ve yetkileri şunlardır:
	(1)	Bu Tüzüğün (7)'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca listelenen ve bu Tüzüğe ekli Ek-1'deki tabloda yer alan piyasaya temin edilmesi yasaklanmış ürünlerin listesini hazırlamak, güncellemek ve ilan etmek,
	(2)	Tek kullanımlık plastiklerin ülkedeki miktarlarını izlemek ve istatistiklerini yayınlamak.
	(3)	Tek kullanımlık plastiklerin kullanılmasında muafiyetleri belirlemek. Belirlenen muafiyetleri güncellemek ve ilan etmek.
	(4)	Faaliyette bulunan ekonomik aktörleri ve satış noktalarını denetlemek.
	(5)	Kamuyu bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla; farkındalığı artıracak her türlü faaliyette bulunmak.

Piyasada Temin Edilmesi Yasak	7.	(1)	-Bu Tüzüğe ekli Ek-1’de listelenen ürünlerin piyasaya ücretli veya ücretsiz olarak temin edilmesi yasaktır. Daire bu fıkra da belirtilen ve bu Tüzüğe ekli Ek-1’de listelenen piyasaya temin edilmesi yasak ürünleri güncelleyerek web sayfası veya diğer basın ve yayın organları yoluyla ilan eder. Yapılan güncellemeler neticesinde, bu Tüzüğe ekli Ek-1’de listelenen piyasaya temin edilmesi yasaklanmış ürünlerin piyasaya temin edilme yasağı kalkabileceği gibi, piyasaya temin edilmesi yasaklı mevcut ürünlere yeni ürünler ilave edilebilir.
Ürünler ve Muafiyetler ile İlgili Düzenlemeler		(2)	Aşağıdaki bentlerde verilen sektör veya alanlar, yukarıdaki (1)’inci fıkra da belirtilen yasaklamadan muafıdır.
		(a)	Sağlık kuruluşları (Hastane, Sağlık Ocağı, Sağlık Merkezi, Dispanser, Klinik, Muayehane)
		(b)	Cezaevleri, Karakol veya Polis nezarethaneleri,
		(c)	Yaşlı bakımevleri, huzurevleri,
		(ç)	Aşağıdaki (3)’üncü fıkra da belirtilen güncellemeler sonucu muafiyet hakkı elde eden diğer sektör veya alanlar
		(3)	Daire; yukarıdaki (2)’nci fıkra da belirtilen muafiyetleri güncelleyerek web sayfası veya diğer basın ve yayın organları yoluyla ilan eder. Yapılan güncellemeler neticesinde, yukarıdaki (2)’nci fıkra da muaf olarak belirtilen sektör veya alanlar bu muafiyetlerini kaybedebilecekleri gibi, bu sektör veya alanlara yeni sektör veya alanlar ilave edilebilir.

Tek Kullanımlık Plastik Üreticilerinin ve İthalatçılarının Yükümlülükleri	8.	Tek kullanımlık plastik üreticilerinin ve ithalatçılarının yükümlülükleri:
	(1)	Üreticiler üreteceği tek kullanımlık plastiklerin, ham maddesinin ithali için Daire’den uygunluk görüşü almak.

	(2)	Daire'nin muafiyet verdiği sektör veya alanlar hariç, iç piyasaya satmamak, tüketiciye her türlü (ücretli veya ücretsiz) temin etmemek ve ücretsiz teminine imkân verecek herhangi bir promosyona veya kampanyaya dahil etmemek.
--	-----	--

ÜÇÜNCÜ KISIM Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim	9.	Bu Tüzük kapsamına giren bütün faaliyetlerin, bu Tüzük ve diğer mevzuata uygun olarak yürütölüp yürütölmediđini denetleme yetkisi Daire'ye aittir.
---------	----	--

Tüzüğe Aykırılık 18/2012 30/2014 34/2020	10.	Bu Tüzük kurallarına aykırı hareket edenler hakkında Çevre Yasasında belirtilen cezalar verilir.
--	-----	--

Yürütme Yetkisi	11.	Bu Tüzük, Çevre işleri ile ilgili Bakanlık tarafından yürütölür.
-----------------	-----	--

Yürürlüđe Giriş	12.	Bu Tüzük 1 Haziran 2023 tarihinden başlayarak yürürlüđe girer.
-----------------	-----	--

EK I	
(1)	Tıbbi kullanımlar hariç plastik kulak çubukları.
(2)	Plastik çatal, kaşık, bıçak, tabak, bardak ve bardak kapakları.
(3)	Plastik karıştırma çubukları.
(4)	Tıbbi kullanımlar hariç pipetler.
(5)	Balon sapları (tüketiciye sunulmayan endüstriyel kullanımlar hariç).
(6)	Plastikten üretilmiş fast- food yemek paketleri.
(7)	Kapaklı plastik kaplar
(8)	Genişletilmiş polistirenden üretilmiş fast- food yemek paketleri.
(9)	Dairenin ilan edeceği diğer tek kullanımlık ürünler.